A°. 1843. — N°. 51.

ZONDAG DEN 25sten JUNIJ.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 21 Junij 1843.*

(17549) CAREL PIETER REGNIER heeft op heden aanteekening gedaan van zijn voorgenomen vertrek uit deze Kolonie.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 23 Junij 1843.*

De Hoog WelEerwaarde Heer JACOBUS GROOFF, Benoemd Bisschop van *Canea*, heeft op heden aanteekening gedaan van zijn voorgenomen vertrek uit deze Kolonie.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

POST-KANTOOR.

De ondergeteekende brengt ter kennisse van belanghebbende, dat de Brievenmaal voor het Eiland *Curaçao* bestemd, de welke per Z. M. Brik *VENUS*, Kapt. Luit. ter Zee F. A. JOHR, zal verzonden worden, op *HEDEN*, des voormiddags ten *twaalf* uren zal worden gesloten.

Paramaribo, den 25 Junij 1843.

De Post Beambte,
A. P. TIRION.

BURGERLIJKE STAND.

PARAMARIBO, *den 23 Junij 1843.*

Heden zijn in *Ondertrouw* opgenomen:

ANTONIE BASSIE en JOHANNA WILHELMINA BARET.

De Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,
A. WILDEBOER.

SCHEEPS-TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 23sten dezer, de Nd. Am. Brik Grampus, Kapt. J. Sayward, van Gloucester, hebbende 19 dagen reis.

UITGEKLAARD.

Den 20sten, de Nd. Am. Brik Spartan, Kapt. G. W. Pousland, via Opper-district Nickerie naar Boston; lading: 174 vaten Malasse, 1740 pond oud Koper en 135 pond oud Lood.

Den 24sten, het Schip de Stad Zwolle, Kapt. R. P. Dik, naar Amsterdam; lading: 390 vaten Suiker, 11 balen heele- en 3 dito gebr. Koffij, 12 balen schoone- en 10 dito vuile Katoen, 34 balen Kakao, 568 pond Indigo en 2425 pond oud Koper.

*** Per het Schip Wilhelmina, Kapt. J. N. Klint, alhier op den 21e. dezer binnengekomen, zijn als Passagiers gearriveerd: de WelEerw. Heer H. Betting, Mevr. Voigt en 2 Kinderen, Mejufvrouw T. J. van Pringle, de Heer D. J. Sanches en de minderjarigen Christina en Evelina van Greeve, Jan Rijsdijk, Landbouwer met Vrouw en twee jonge Kinderen, benevens zijne Moeder Hentje Bouwman, Leendert van der Bovenkamp, Tabaksplanter en Landbouwer, welke vergezeld is van W. W. de Vries, Landbouwer en Vrijgezel.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

(*Uittreksels uit de Hollandsche Couranten tot en met 3 Mei 1843.*)

NEDERLANDEN.

BREDA *25 April.*

In de *Utrechts. Cour.* las men voor eenige dagen het volgende artikel:

Onder de vele reusachtige ondernemingen, welke van tijd tot tijd in Engeland zijn tot stand gebragt, bekleedt voorzeker de nu onlangs voltooide *Tunnel* of onderaardsche weg onder de rivier de *Theems*, zoo wel wegens deszelfs grootschheid als nuttigheid, voorzeker almede eene zeer aanzienlijke plaats. De behoefte, die er bestond om aan gene zijde der *Londen-brug* (1) eene gemeenschap tusschen de beide oevers van de *Theems* te verkrijgen, heeft tot de planvorming van dezen onderaardschen weg de aanleiding gegeven, daar het bouwen eener brug op dit punt onmogelijk was geworden door de verbazende menigte van groote schepen, die onophoudelijk dezen stroom, in dit gedeelte van zijn loop, opvaren. In 1809 had men reeds werkelijk met het graven een aanvang gemaakt. Men was reeds 930 voeten vooruit, onder de *Theems* voortgewerkt, toen loopzand den gemaakten weg begon te vullen. Men kwam deze zwarigheid te boven, en werkte nog voort tot op eene lengte van 1011 voeten, tot binnen 130 voeten afstands van den tegenover liggenden oever; toen de werking van loopzand op nieuw in weinige minuten de loopgraaf opvulde, en van de verdere uitvoering deed afzien. Zestien jaren moesten er verloopen, alvorens dit werk op nieuw werd opgevat, en wel onder de leiding van den heer *Brunel*, een gewezen Fransch zee-officier, die sedert het begin der Fransche revolutie, in Engeland gevestigd, zich door zijn veel omvattend genie en schranderheid in werktuigkundige uitvindingen, eenen grooten naam en algemeen vertrouwen verworven had. Men berekende toen de kosten op circa 2 millioen Ned. gulden, doch zoude, volgens opgave, door de vele tegenspoeden, thans de eindelijke voltooijing op 7½ millioen Ned. gulden te staan gekomen zijn. Algemeen wordt het er voor gehouden, als of de verdienstelijke heer *Brunel* niet alleen de uitvoerder, maar ook de *eerste uitvinder* van dit wonderwerk geweest is; dit is echter zoo niet. Het *oorspronkelijk* ontwerp van dezen doorgang is niet van den heer *Brunel*, maar behoort aan een *Nederlander*. Engelsche ingenieurs van den eersten rang en beroemde natuurkundigen hebben wijlen onzen onvergetelijken Utrechtschen hoogleeraar *G. Moll* verzekerd, dat de eer der *eerste* uitvinding aan onzen vernuftigen, doch overleden landgenoot *George Eckhardt* toebehoort, die reeds voor vele jaren dit plan had gevormd, hoofdzakelijk met oogmerk, om den aanvoer van steenkolen te bespoedigen (2). De heer *F. P. Eckhardt*, broeder van den uitvinder, heeft alle de bijzonderheden daarvan aan onzen hoogleeraar *Moll* bevestigd, en Zijn Hoog Gel. zelfs beloofd de oorspronkelijke teekeningen en ontwerpen, zoo zij nog te vinden waren, te zullen ter hand stellen, met oogmerk, om die publiek te maken en daardoor de regtmatige aanspraak van onzen landgenoot *George Eckhardt* op de eer der uitvinding te doen gelden. Of nu deze teekeningen werkelijk den hoogleeraar *Moll* zijn ter hand gesteld, schijnt te moeten worden betwijfeld, daar, ten minste zoo verre mij bekend is, geene nadere openbaarmaking dienaangaande door den Hoogleeraar *Moll* heeft plaats gehad, waarom ik in bedenking geve, of het niet te wenschen zoude zijn, dat hieromtrent door hen, die daartoe in de gelegenheid zijn, nadere nasporingen wierden gedaan, en zoo mogelijk daaraan publiciteit wierd gegeven, tot handhaving der eer van eenen man, die het vaderland en der wetenschappen tot roem heeft verstrekt, en van wien gezegd kan worden, dat niet de heer *Brunel*, maar wel onze verdienstelijke Nederlander *George Eckhardt de eerste uitvinder of ontwerper van den Tunnel of onderaardschen weg onder het bed van de rivier de Theems geweest is.*

(1) Men heeft berekend, dat de dagelijksche passage over de *Londen-brug*, gemiddeld genomen, bestaat in 89,640 voetgangers, 769 vrachtwagens, 2924 karren, 1240 koetsen, 485 chaisen, enz. en 764 losse paarden. De ondernemers van den *Tunnel* hebben hieruit afgeleid, dat wanneer slechts een klein gedeelte van voetgangers, rijtuigen, enz., die de *Londen-brug* passeren, bij verkiezing van den onderaardschen gang gebruik maken, de opbrengst der *Tunnel-tollen* een ruimen interest moet opleveren.

— In eenen particulieren brief, geschreven aan boord van Z. M. Korvet *Argo*, reede Banjoewangie, lazen wij het volgende:

Dezer dagen hebben wij wederom den dood van den braven Kolonel Funing aan boord van *de Rotterdam* te betreuren. Binnen een jaar tijds zijn nu aan boord van genoemd schip overleden: de Kolonel Funing, de Overste Fehrman en de Luitenants Bathing, Brunsveld, van Hulten en J. van der Hart; de tegenwoordige kommandant van *de Rotterdam* is de heer Willink.

Betreurenswaardig is over 't algemeen de staat der equipagien, toen wij in Julij van het gepasseerde jaar met *de Rotterdam* naar Padang zeilden, lieten wij 167 man te Batavia in het hospitaal achter.

(2) Zijne schranderheid vond in anno 1772 een hellend scheprad voor watermolens uit, dat door zijn broeder, bij eene veertienjarige ondervinding, van tijd tot tijd verbeterd is. Deze schepraden zijn minder zwaar en minder kostbaar dan de oude, en kunnen met eenen slappen wind werken, als deze moeten stilstaan. Met eenen sterken wind malen de watermolens, met schepraden van *Eckhardt* voorzien, van 700 tot 800 tonnen waters van 5½ voet iedere ton, in eene minuut op en uit, en kunnen zulk eene massa van water tot eene aanmerkelijke hoogte opvoeren.

ADVERTISSEMENTEN.

TRANSPORTEN.

(17971) Den 10den Junij 1843. WE. ELDER, aan M. E. E. A. VAN THOL, voor zich en hare Minderjarige Kinderen, van de Plantaadje *de Dankbaarheid*, in de rivier beneden *Saramacca*, zonder Slaven.

Den 16den M. A. KEIJSER, Vendu-meester, aan J. J. LEIJSNER, van het *HUIS* en *ERF*, aan de *Keizer Straat*, O. W. B. No. 125 en N. W. A. No. 240.

Idem. Dezelve, aan J. VAN LIER, van het *HUIS* en *ERF*, op den hoek van de *Heeren* en *Oranje Straten*, O. W. A. No. 8 en N. W. A. No. 110.

Idem. Dezelve, aan J. D. HIMMEN geb. RICHTER, van het *HUIS* en *ERF*, aan de *Maagden Straat*, O. W. C. No. 145 en N. W. C. No. 19.

Idem. A. F. WESTMAAS Mz. qq. Boedel F. H. IJSENDOORN, aan P. VAN LEEUWEN, van het *HUIS* en *ERF*, aan de *Zwartenhovenbrug Straat*, O. W. D. No. 426 en N. W. C. No. 193.

HIJPOTHEEK.

Den 9 Junij. J. M. P. BOVIJ *de. Hijpotheek*, ten behoeve L. J. MARCUS, en te vestigen op het *HUIS* en *ERF*, aan de *Wageweg Straat*, O. W. D. No. 76 en N. W. B. No 134.

Paramaribo, den 21 *Junij 1843.*

De Griffier van het Geregtshof te *Suriname*,

A. VAN MEERTEN.

(16142) Op Vrijdag den 30sten dezer, des namiddags ten 4 ure, zullen fungerende CURATORS bij het Departement der *Onbeheerde Boedels*, door den Vendumeester J. F. FAVEREIJ, publick doen verkoopen:

De *NALATENSCHAP* van den Heer LOUIS PHILIP VAN AMSON: bestaande in: *MEUBELAIRE GOEDEREN*, eenige *ZILVER* en *BOEKWERKEN*.

Het *HUIS* en *ERF*, aan de *Oranje Straat*, N. W. La. A. No. 111 en O. W. La. .. No. ..

Het *HUIS* en *ERF*, in de Voorstad *Zeelandia*, aan de *Wichers Straat*, (1e. Buitenwijk), N W. No. 79 en O. W. La. A. No. 41; beiden aankomende den Boedel HENDRICA M. van LOBBRECHT.

En

Het *HUIS* en *ERF*, aan de *Steenbakkerij Straat*, N. W. La C. No. 105 en O. W. La. D. No. 319; toebehoorende den Boedel S. F. FLU.

Liggende de bewijzen van eigendom en koop conditien ter *visie*, aan het voormeld Departement.

Paramaribo, den 23 *Junij 1843.*

M. N. ARLAUD,
2de Commies.

(14977) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 30sten Junij 1843, des voormiddags om *half negen* ure, ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden uit gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

De Slaven met namen: *Antje*, *Patientie*, *Selly*, *Closina*, *Bossie* en *Frederik*; aankomende MARTHA NAARSTIG.

Het *HUIS* en *ERF*, gelegen aan de *Prince Straat*, bekend onder N. W. La. E. No. 263 en O. W. La. D. No. 837; aankomende J. H. MATTHIJS, als Erfgenaam in den Boedel CHRISPIJN van LOUISA van MATTHIJS van LOBBRECHT.

Paramaribo den 24 *Junij 1843.*

T. M. SCHOTBORGH.

(17526) Al degenen welke eenige deugdelijke vorderingen mogten hebben tot laste van den ondergeteekende, werden vriendelijk verzogt, binnen 14 dagen, betaling te komen ontvangen.

Paramaribo den 22 *Junij 1843.*

J. GROOFF,
benoemd Bisschop van CANEA.

(17918) De Debiteuren der geëxisteerd hebbende Firma's JOHN GARDNER & Co., GARDNER, MAC DONALD & Co en BOYD MAC DONALD & Co., worden *voor 't laatst* ten vriendelijkste uitgenoodigd het door hen verschuldigde ten spoedigste aan te zuiveren, daar anders de Rekeningen ten hunnen laste na den 20 Julij e. k., *stellig* ter vervolging zullen worden overgegeven.

Paramaribo den 24 *Junij 1843.*

A. MACINTOSH qq,
Mede voor J. LEACH qq.
A. FERRIER qq.

(17544) De verdere liquidatie van de geëxisteerd hebbende Firma van IMTHURN & BIXBY, gedurende *eene korte afwezigheid* van den ondergeteekende opgedragen zijnde aan den WelEdelen Heer J. FROUIN, zoo strekt zulks bij deze tot algemeene kennisgeving.

Paramaribo den 24 *Junij* 1843.

L. BIXBY.

J. G. KRAMER

(17948) Verwittigt zijne geëerde Begunstigers, als dat bij hem verkrijgbaar zijn:

Alle soorten van *PROVISIEN*, *VLEESCH* in blik, ingelegde *GROENTEN* en *ZUUREN*, *SUIKERWERK*, *CONFITUREN*, *KRUIDENIERSWAREN*, *VERFWAREN* en *OLIE*, *DRANKEN*, *STUKGOEDEREN*, *KOPERGOED* en *AARDEWERK*, *GLAS*, *enz. enz.*; te veel artikelen om te kunnen specificeren, — met de laatste Schepen ontvangen.

Uitverkoop à *Kontant.*

C. A. RICHTER

voornemens zijnde zijne Affaire te liquideren, biedt voor *inkoops-prijs* te Koop aan, zijne nog voorradige *GOEDEREN* bestaande in: *BYOUTERIEN*, *MANUFACTUREN* en *QUINCALLERIEN*.

☞ Verzoekt tevens zijne Debiteuren dringend, hun verschuldigde te voldoen, ten einde alle *geregtelyke vervolging* te voorkomen. (17917)

Paramaribo, den 22 *Junij 1843.*

JOH. ABRAHAMSZ

(17922) heeft de eer te berigten, dat hij wederom voorzien is van Broodsuiker, zwarte en groene Thee, beste Genua Olie, gedroogde Appelen, *VIJGEN*, Pruimen, Amandelen, Rozijnen, Vermicelli, Specerijen en diverse *KRUIDENIERSWAREN enz.*, hetwelk hij tot zeer *civile* prijs zijnen geachte Begunstigers te Koop aanbiedt.

(17536) Aangebragt per het Schip *Wilhelmina*, Kapt. J. N. KLINT, en te bekomen in het Pakhuis van

D. J. SANCHES:

VERSCHE PROVISIEN, *MANUFACTUREN*, *IJZER-* en *KOPERWERK*, *VERFWAREN*, *OLIE*, *ROODE TIGCHELS*, REGTS en LINKS *DAKPANNEN*, *STEENEN*, *KALK* en *CEMENT* en diverse andere GOEDEREN meer, voor zeer billijke prijs, — *liefst a CONTANT.*

Woonplaats:
Waterkant, naast de Heeren NIEBERG & BOTHE.

Mengelwerk.

MAAR!

Is er in onze schoone moedertaal een woord, hetwelk niettegenstaande deszelfs diepen zin, dikwijls zoo onwaardiglijk gebruikt wordt, zoo vaak men goede eigenschappen, hoedanigheden en handelingen van anderen in de schaduwzijde stelt, ja soms geheel verduistert en hetwelk daarom uit onze taal behoorde te worden verbannen, het is het eenvoudige woordje — *maar!*

Hoe dikwerf toch wordt dit woordje door den egoïst gebruikt, die, terwijl hij zelf de verdiensten van anderen hoogelijk roemt, ja tot de wolken verheft, hierdoor slechts zijn eigen roem beoogt.

Hoe dikwijls wordt dit woordje door den onbedachtzamen uitgesproken, die hierdoor, zonder het zelf te willen van de goede hadelingen en bedoelingen van anderen hare waarde ontneemt en in een geheel ander daglicht voorstelt.

Hoe vaak tovert de lasterzucht dit woordje op eene behendige wijze in het gesprek.

Hoe menigmaal gebruikt de onverstan dit woordje om de schitterende bekwa heden van anderen haren glans te ont men, alleen omdat hij dien niet bezit echter meent met anderen te kunnen w ijveren.

Hoe dikwijls wordt eindelijk door v dit woordje uitgesproken, om ondersc dene bedoelingen te bereiken. Wij wi in toepassing van het voorgaande eenige voorbeelden bijbrengen.

Finel is zeer bedreven in verscheid wetenschappen, de man is bestudeerd, levert schoone stukken die allen bewij dat hij op eenen hoogen trap van ke en fijne beschaving staat; maar . onlangs, ofschoon ik niet zeer bedre ben in de kennis der taal, las ik een s van hem dat verscheidene taalfouten vatte, en op welks inhoud ik eenige merkingen had. Ik heb ze hem als vrie medegedeeld, hij erkende de juistheid dezelven en heeft mij verzocht de stuk die hij in het licht geeft wel te wil corrigeren. Bereikt hier de egoïst doel niet?

Korat, ofschoon zijne geldelijke o standigheden niet toelaten veel weg schenken, weet dat men zonder dat, o wel kan doen. Hij bezit een gezond ve stand en wil daardoor zoo veel nut sti ten als in zijn vermogen is; veel he men reeds aan hem te danken en hij g nog op denzelfden weg voort, maar zegt de onbedachtzame de bedoelingen v *Korat* zijn onedel, want hij wilde da mede roem behalen.

Clarose is een lief meisje, schoo bevallig, vriendelijk, de aandacht van der weldenkend jongeling overwaardi Zij vereenigt in zich alle die eigensch pen, welke een meisje beminlijk make maar ..... zegt de lasteraar, die ni kan gedoogen, dat *Clarose* zoo ze geprezen wordt, maar ..... of door gen schuld, of door eene te verteeder opvoeding van den heer K .... wiens een ste dochter zij is, komt het, dat zij ni eene, van die vrouwelijke handwerk verstaat, welke een meisje zoo zeer ve sieren, en tot eene nuttige huismoed maken.

Lasteraar! ... wat misdeed de lie *Clarose* u dan, dat gij zoo haren naa bezwalkt?

Over het algemeen roemt men *Janu* om zijne talenten. Ik geloof dat hij ni van bekwaamheden ontbloot is; maar... onlangs las ik een stuk van hem dat bijn met comma's en punten was overgenomen ja, zoo verwerft men zich gemakkelijk de naam van geleerde. Laatst vroeg is he iets, ik wist het zeer goed, maar ik de het om hem te toetsen, hij wist het niet en dit bevestigde mij in het vermoeden dat hij meer zulke kunstgrepen, overschri ven namentlijk, bij de hand heeft.

Onverstandige! waarom zegt gij niet lie ver dadelijk: »ik ben meer bekwaam da *Janus.*"

Lezer, ik zoude u door meer, ja doo veel meer bewijzen kunnen staven, dat di woordje te vaak onwaardiglijk gebruik wordt. Ik geloof echter dat het aange voerde u daarvan reeds volkomen over tuigd zal hebben, en wat zegt gij nu ware het niet beter dat dit woordje ni in onze taal bestond?

Ik hoor u zeggen dunkt mij, ja, ma dit woordje komt toch dikwijls in de taa voor zonder eene slechte beteekenis te hebben? Gij hebt gelijk, maar zoude he dan niet goed, niet wijs, niet verstandig niet braaf, niet edel gehandeld zijn, in dien wij met vereende kracht, dit woordje in eenen slechten zin uit onze taal verban den? Ik geloof ja, en daar ieder dit in zijne magt heeft, zoude ik mij durver vleijen, dat, dit spoedig uitgevoerd ka werden.

Ik als deeltje van het groote geheel wil daartoe het mijne bijdragen; terwijl ik hoop dat mijne lezers, mij hierin wel wil len volgen. (*Overgenomen.*)

Te PARAMARIBO, *bij* J. J. ENGELBRECHT